

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Туризм – одне з важливих соціально-економічних явищ сучасності, у багатьох країнах він перетворився в одну з провідних галузей економіки, став надійним джерелом поповнення бюджету.

Туризм став вигідною та високоприбутковою галуззю. На туризм припадає близько 12% загальносвітового валового продукту і 7% світових інвестицій. Більш як у 40 державах світу туризм є головним джерелом поповнення бюджету, а ще у 70-ти - однією з трьох основних статей бюджетних надходжень країни [1]

За відвідуваністю Україна входить в топ-12 в світовому рейтингу [1]. Іноземні туристи в нашій країні перебувають не менше 4-х діб та витрачають при цьому близько 600 дол. США. У ТОП-рейтинг ВТО Україна знаходиться на 12 місці, що свідчить про надзвичайний потенціал українського туристичного ресурсу.

Туристичний потенціал України на міжнародній арені достатньо високий: курорти та рекреаційні території в державі становлять майже 9,1 млн. га (15% території), а експлуатаційні запаси мінеральних вод забезпечують використання їх в обсязі понад 64 тис. кубометрів на добу[1].

Тому, одним з пріоритетних завдань Державної програми розвитку туризму в Україні є становлення в Україні сучасного вискоефективного і конкурентоздатного туристського комплексу.

Реалізація програми передбачає: створення нормативно-правової бази, формування сучасного вітчизняного туристського ринку, поглиблення спеціалізації і кооперації в роботі туристських підприємств, забезпеченням умов для розвитку різних видів внутрішнього і в'їзного туризму, інтеграцію України до системи світового туристського ринку, розвиток міжнародного співробітництва в сфері туризму, а також вирішення цілого комплексу завдань у сфері підготовки кадрів для галузі.

Важливим питанням у розбудові та підвищенні якості туристичного бізнесу займають питання фінансового забезпечення галузі.

Фінансове забезпечення туристичної галузі має специфічні особливості, пов'язані з механізмом її функціонування. В більшості ця галузь потребує фінансування в суміжні сфери діяльності (готельне та ресторанне господарство, транспорт, розважальну інфраструктуру, народні промисли та ін.), Проте і важливим є соціальний ефект туризму, який полягає в тому, що оновленою інфраструктурою користуються не лише туристи, а й місцеве населення.

Фінансовими джерелами розвитку туристичної галузі виступають :

- державний бюджет;
- місцеві бюджети;
- приватні інвестиції;
- міжнародна допомога.

Основними напрямками фінансової підтримки туристичної галузі з місцевих бюджетів є [1]:

- розширення інструментарію збільшення обсягу класних коштів місцевих бюджетів.

Зокрема, це і залучення інвестицій, і розширення ринків кредитування поточних потреб, і вихід на фінансові ринки;

- запровадження механізмів, які б регламентували спрямування коштів на реалізацію інноваційно-інвестиційних програм розвитку і модернізації виробничої, транспортної інфраструктури регіонального значення та створення нових робочих місць.

Одним з основних джерел фінансування у сфері туризму є бюджетне фінансування в межах видатків, передбачених у державному бюджеті на відповідний рік.

Для забезпечення діяльності підприємств туристичної галузі можливі різні варіанти фінансування. Але для забезпечення добросовісної конкуренції між підприємствами необхідно застосовувати такі варіанти фінансування:

- пільгове кредитування;
- спрощена процедура кредитних проектів;
- страхування ризиків;
- зниження рівня відсоткових ставок;
- залучення додаткових ресурсів [0].

Все ж таки, вирішальна роль у розбудові та підтримці туристичної галузі належить державі. Уряд або спеціальний орган може гарантувати позики, надані комерційними банками на розвиток туризму, так звана боніфікація відсотків і поручительство відносно позик і субсидій. При цьому передбачається проведення оцінки ризиків та можливостей виконання проекту.

Цікавим є фінансування через бізнес-інкубаторів т. б. надання на певних умовах і на певний час спеціально обладнані приміщення та інше майно суб'єктам малого та середнього підприємництва, що розпочинають свою діяльність, з метою сприяння у набутті ними фінансової самостійності [1].

Венчурне фінансування – нова форма фінансування для України. Переваги венчурного фінансування полягають в тому, що створювані невеликі фірми мають доступ до фінансових ресурсів, а також можливість консультацій з питань виробництва, фінансів, управління персоналом, чим забезпечуються гнучкість в управлінні та швидкість прийняття рішень[1].

Добре зарекомендували себе в Україні створення спільних підприємств або підприємств з іноземним капіталом, що дасть можливість не лише залучення іноземних інвестицій а й впровадження інновацій в менеджменті туристичної галузі .

Отже, фінансовими джерелами розвитку підприємств туристичної галузі при наявних законодавчих, інфраструктурних та кредитно-системних організаціях залишаються державні асигнування в інфраструктуру, іноземний пайовий капітал, приватний сектор та. в деяких регіонах, місцеві вкладання.

1. Григор'єва Я.В. Фінансове забезпечення туристичної галузі: стан та проблеми /Я.В. Григор'єва//Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. – Львів: ЛьвДУВС, 2012. – Вип.2. – С.247-254. 2. Unwto World Tourism Barometer 2013 [Electronic resource]. - Available at: <http://tourlib.net/wto.htm>. 3. Білик Р. Фінансове забезпечення регіонального розвитку в Україні у контексті децентралізації // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2(167)/2015. – С.43- 48 / DOI: [dx.doi.org/10.17721/1728-2667.2015/167-2/7](https://doi.org/10.17721/1728-2667.2015/167-2/7). 4. Бунтова Н.В. Потенціал України на міжнародному ринку туристичних послуг / Н.В. Бунтова// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. - 2016. - Вип.17, Ч.2. - С.21-24.- [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/buntova2.htm. 5. Тринько Р. Джерела фінансування туристичної галузі: проблеми та шляхи вирішення / Р. Тринько, Я. Григор'єва // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка с.35- 39 [Електронний ресурс].- режим доступу: http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/03/176_5.pdf

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>